

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
ע"ו 18-05-32511 נ' קצין התגמולים 13 ספטמבר 2018

בפני הרכב כב' השופטים:
י. גריל, שופט בכיר [אב"ד]
ב. טאובר, שופטת
ס. ג'יוסי, שופט

המעורר:

ע"י ב"כ עוה"ד יפתח קיפרמן ואח'

נגד

המשיב:

קצין התגמולים
ע"י פרקליטות מחוז חיפה (אזרחי)
ע"י ב"כ עוה"ד תמר שחף

פסק דין

- 1 הערעור שבפנינו הוא על פסק דינה של וועדת הערעורים שליד בית משפט השלום בחיפה (בראשות כב'
2 השופט א' ציוק) מיום 10.4.2018 ב-ע"נ 69191-09-16.
3
4 בהמשך לדיון שהתקיים בערעור זה ביום 12.9.2018, שבמהלכו הצענו לב"כ המשיב להסכים לקבלת
5 הערעור, באופן שייקבע קשר סיבתי של גרימה (במקום קשר סיבתי של החמרה, כפי שקבעה הוועדה),
6 התקבלה היום הודעת ב"כ המשיב, לפיה ניתנה הסכמה להצעתנו.
7
8 על יסוד האמור לעיל, אנו מקבלים את ערעורו של המיעור, ומתקנים את פסק דינה הנ"ל של הוועדה,
9 וקובעים בואת שבסעיף 47 לפסק דינה של הוועדה יצוין, שמתקיים קשר סיבתי של גרימה בין
10 האירועים מן התאריכים 5.8.2000 ו-20.2.2015 לבין המגבלות בגבו התחתון של המיעור.
11
12 המשיב ישלם למיעור את הוצאות חוות הדעת שמיטעם המיעור וזאת לפי חשבונות מס/קבלות
13 שימציא ב"כ המיעור לב"כ המשיב. התשלום יבוצע במשרד ב"כ המיעור **בתוך 40 יום** ממועד המצאת
14 חשבונות המס/קבלות.
15
16 כמו כן, אנו מחייבים את המשיב לשלם למיעור, באמצעות ב"כ המיעור, שכר טרחת עורך דין, בשתי
17 הערכאות גם יחד, בסכום כולל של 7,000 ₪ (כולל מע"מ), וסכום זה ישולם במשרד ב"כ המיעור **בתוך**
18 **40 יום** ממועד המצאת פסק דיננו, שאם לא כן יישא כל סכום שבפיגור הפרשי הצמדה וריבית כחוק
19 מהיום ועד התשלום בפועל.

1 מתוך 2

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים
ע"ו 18-05-32511 נ' קצין התגמולים 13 ספטמבר 2018

1
2
3
4
5

המזכירות תמציא את העתק פסק הדין לבאי כוחם של שני הצדדים.

על מזכירות בית המשפט לוודא החזרת התיק הרפואי לידי ב"כ המשיב.

ניתן היום, ד' תשרי תשע"ח, 13 ספטמבר 2018, בהעדר הצדדים.

ס' גיוסי, שופט

ב' טאובר, שופטת

א' גיוס, שופט בכיר
[אב"ד]

6
7

ת"ת מנורות

בית משפט השלום בחיפה

ע"נ 69191-09-16 נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

תיק חיצוני: 204462004

בפני כבוד השופט אפרים ציזיק – יו"ר הועדה
דר' אלכס קורת – חבר הועדה
פרופ' ולטר מרקביץ' – חבר הועדה

מערער

ע"י ב"כ עוה"ד יפתח קיפרמן

נגד

משיב

קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום
ע"י ב"כ עוה"ד בנימין קצוב

פסק דין

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
1. העניין שבפנינו ערעור על החלטת קצין התגמולים מיום 29.8.2016 לפיה נדחתה תביעתו של המיערער להכרת זכות נכה מתאריך 10.2.2015 בכל הנוגע לקש"ס שבין שירותו במשטרת ישראל לבין המחלה הניונית בעמוד השדרה המותני ממנה הינו סובל.
 2. במסגרת החלטת קצין התגמולים נשוא הערעור נקבע כדלקמן:

"הריני להודיעך בזה כי בקשתך נדחית, לאחר שהגעתי למסקנה, על בסיס החומר העובדתי והרפואי שעמד בפני ולרבות חוות הדעת מיום 17.7.2016 של פרופ' יעקב ביקלס, כי לא הוכח קשר סיבתי בין האירועים מיום 5.8.2000 ו- 20.2.2015 ובין המחלה הניונית של עמוד השדרה המותני ממנה הנך סובל.
הנך רשאי לערער על ההחלטה האמורה בפני ועדת הערעורים תוך 30 יום מיום קבלתה".
- רקע עובדתי:
3. המיערער, יליד שנת 5.10.1972, החל לשרת כלוחם מג"ב בשירות קבע בתאריך 3.1.1995. בין השנים 1995 ועד 1999 שירת המיערער באזור הדרום ולאחר מכן שירת בין השנים 1999 ועד 2001 בירושלים כאשר החל משנה זו ואילך החל לשרת באזור הצפון בתפקיד לוחם-סייר כפרי.

בית משפט השלום בחיפה

ע"נ 69191-09-16 ת"ק נ"י קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

תיק חיצוני: 204462004

- 1
- 2 4. המיערער נפגע במהלך שירותו המשטרתי פעמיים בשתי תאונות שונות – בפעם הראשונה,
- 3 בתאונת דרכים אשר אירעה בתאריך 5.8.2000 בעקבות התהפכות של רכב משטרתי בו נסע
- 4 במהלך מרדף אחר חשוד, ובפעם השנייה בתאריך 20.2.2015 בשל החלקה עקב היקוותם של
- 5 מי גשם בסמוך לעמדת השמירה של הכניסה לבסיס מג"ב "גן-נר".
- 6
- 7 5. לאחר הפגיעה הראשונה בשנת 2000 פונה המיערער לטיפול רפואי בביה"ח "ברזילי" ובסיום
- 8 הבדיקה אושרו למיערער 14 ימי חופשה בשל פגיעה בעמ"ש מותני ובעמ"ש צווארי. בשנת
- 9 2002 הלין המיערער על כאב גב תחתון אשר הקרין אל עבר צידה הימני של הגפה הימנית
- 10 התחתונה ובעקבות כך עבר בתאריך 7.5.2002 בדיקת טומוגרפיה מחשבית של החוליות L2-
- 11 S1. במהלך הבדיקה אובחן בלט דיסקוס מרכזי בחוליות L4-5 עם לחץ על השק הדוראלי
- 12 ובעקבות כך הומלץ למיערער לעבור ניתוח דיסקטומיה.
- 13
- 14 6. בתאריכים 9.11.2003 ו- 8.2.2005 הלין המיערער על כאבים מותניים ועל כאבי גב תחתון
- 15 כאשר במהלך הבדיקות נמצא כי המיערער סובל מהגבלה קלה בכיפוף "הרמת רגל ישרה"
- 16 SLR ובעקבות כך הומלץ למיערער לעבור טיפולי פיזיותרפיה ולהימנע מהרמת משאות
- 17 כבדים.
- 18
- 19 7. בתאריך 4.1.2007 עבר המיערער בדיקת C.T נוספת כאשר בסיומה אובחן כי הינו סובל מבקע
- 20 דיסקוס בחוליות L4-5 אחורי – מרכזי עם לחץ על השק הדוראלי והיצרות התעלה ובעקבות
- 21 כך הומלץ למיערער לעבור ניתוח להוצאת הדיסקוס.
- 22
- 23 8. בדיקת MRI אשר בוצעה למיערער בתאריך 2.5.2015 הדגימה כי המיערער סבל מבלט דיסק
- 24 קל עם היפרטרופיה פצטרית במרווח הבין-חולייתי L3-L4, מבקע דיסק אחורי ניכר עם
- 25 סימני לחץ ניכרים על השק והיצרות תעלה במרווח הבין-חולייתי L4-L5, ובקע דיסק אחורי
- 26 קל במרווח הבין-חולייתי L5-S1.
- 27
- 28 9. בתאריך 29.5.2015 עבר המיערער בביה"ח "נצרת" ניתוח PLIF L4-L5 LT (ניתוח כריתת דיסק
- 29 בעמוד השדרה המותני) שבסיומו הומלץ כי יימנע מכיפוף יתר של עמוד השדרה ולהימנע
- 30 מהרמת משקולות.

בית משפט השלום בחיפה

ע"נ 16-09-69191 נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

תיק חיצוני: 204462004

10. לאחר הניתוח הלין המערער פעמים רבות על כאבי גב תחתון, על מגבלות תנועה ועל תחושת רדימות לרבות תחושת "הקרנה" של הכאבים אל עבר הגפיים התחתונות, ובפרט אל הגפה התחתונה השמאלית, ובעקבות כך הומלץ בפניו לעבור טיפולי פיזיותרפיה והידרותרפיה וזאת בנוסף לטיפול התרופתי (משככי כאבים).
11. בתאריך 10.2.2015 הגיש המערער למשיב בקשה/תביעה להכרת זכות בגין התאונה השנייה אליה צירף תצהיר המפרט את קשייו הפיזיים לאחר מעבר הניתוח. בשל ההחמרה במצב בריאותו עבר המערער בין השנים 2015 ועד 2017 מספר "ועדות מוגבלים" - ועדה מינהלית במג"ב אשר אמונה על בחינת שיבוצו מחדש של השוטר בעקבות היעדרות בטל מחלה או הגבלה רפואית או לחילופין לשם זימונו לוועדה רפואית משטרית (ור"ם). בתאריך 2.2.2017 הופנה המערער לור"ם ולטענתו בסיכומיו אף הוצא מהשירות בתאריך 30.9.2017.
12. בתאריך 29.8.2016 הודיע המשיב למערער על החלטתו לדחות את תביעתו/בקשתו על סמך חוות דעת מייעצת מטעמו של המומחה בתחום הכירורגיה האורתופדית, פרופ' יעקב ביקלס. על פי האמור בחוות דעתו של פרופ' ביקלס המערער סבל ממחלה ניוונית אשר החמירה בלא כל קשר לחבלות עליהן הלין.
- עיקרי חוות הדעת הרפואיות :**
13. המערער צירף לערעור חוות דעת מטעם המומחה בתחום האורתופדיה, דר' מיכאל טנצמן, מיום 8.3.2017. על פי קביעותיו של דר' טנצמן סביר להניח כי פריצת הדיסק, כפי שהודגמה ב – C.T. משנת 2002, התרחשה כתוצאה מנזק אשר נגרם לטבעת האנולרית (מיעטפת הדיסק) בגובה L4-5 אשר עם חלוף הזמן החמיר לפריצת דיסק "רכה".
14. המומחה מוסיף ומציין כי התאונה המשמעותית ביותר הינה התאונה משנת 2015 החמירה מאוד את מצב פריצת הדיסק לפריצת דיסק מסוג "אקסטרוזט", דהיינו לחץ ניכר ביותר על אלמנטים עצביים, תוך מחיקה כמעט מוחלטת של השק התקאלי (רקמות חוט השרה המובילות לגב התחתון).
15. אליבא דעמדתו של דר' טנצמן, פרופ' ביקלס שגה בקביעתו כי המערער סובל ממחלה ניוונית מאחר ובבדיקות הרנטגן, ה- C.T. וה- M.R.I לא אובחנו שינויים ניווניים במרווחים הבינחולייתיים או בפרקי הפאסט (המפרקים הממוקמים בחלקו האחורי של עמוד השדרה)

בית משפט השלום בחיפה

ע"נ 69191-09-16 קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

תיק חיצוני: 204462004

- 1 ואף אין כל עדות לאוסטאופיזיים (בלטת עצם שמופיעה באזורים של ניוון או הרס של
2 סחוס בקרבת מפרקים או דיסקים בין-חולייתיים) קדמיים או אחוריים.
3
- 4 16. דר' טנצמן טוען כי קיים קש"ס רפואי מובהק בין התאונה משנת 2015 מאשר בבדיקות
5 ההדמיה הקודמות מאחר ובבדיקות ה- C.T. הקודמות לא הודגם ממצא של פריצת דיסק
6 מוסג "אקסטרוז" אותו יש לייחס לתאונה השנייה. אליבא דעמדתו, ממצא ה- C.T.
7 משנת 2002 אינו קשור לרקע ניווני טבעי בשל גילו הצעיר של המערער מה גם שבהשוואה
8 שבין צילומי ה- C.T. אל מול בדיקת ה- M.R.I. אין ספק כי קיימת החמרה משמעותית
9 בממצאי בדיקת ה- M.R.I. משנת 2015 אל מול ממצאי בדיקות ה- C.T. משנת 2002 ו-
10 2007 – עובדה אשר אילצה אותו לעבור ניתוח במהלך שנת 2015.
11
- 12 17. לדברי המומחה, קיים קש"ס רפואי מובהק בין ממצאי בדיקת ה- C.T. משנת 2002 לבין
13 תהליך התפתחות המחלה, מה גם שממצאי בדיקת ה- C.T. קלים בהרבה מאלו שנמצאו
14 בבדיקת ה- M.R.I. בשנת 2015.
15
- 16 18. במענה לטענותיו של דר' טנצמן השיב פרופ' ביקלס בחוות דעת משלימה מיום 25.5.2017 כי
17 אין מחלוקת על כך שהמערער סובל מבעיית גב תחתון אשר בעטיה נאלץ המערער לעבור את
18 הניתוח בגבו ולהיות עם מגבלות תפקודיות בגבו התחתון.
19
- 20 19. עם זאת, פרופ' ביקלס מדגיש כי לשיטתו בעיית הגב ממנה סובל המערער אינה קשורה כלל
21 לתאונת אותן עבר במהלך שירותו אלא נובעת ממחלה ניוונית של עמוד השדרה המותני
22 אשר החמירה בלא כל קשר לחבלות בגבו.
23
- 24 20. המומחה מציין בחוות דעתו כי בעת שהמערער נבדק על ידי מומחה בתחום האורתופדיה
25 (דר' אבינועם שטיין) בתאריך 24.3.2002 הוא הלן על כך שזיה חודש ימים הינו סובל
26 מתחושה של כאבים מותניים עם הקרנה לצד ימין וכי לאחר כחודשיים בתאריך 7.5.2002
27 הוא עבר בבדיקת C.T. ממנה עלה כי המערער סבל מבקע דיסקלי. משכך, אליבא דעמדתו,
28 הטענה כי החבלה באזור הגב התחתון משנת 2015 גרמה להחמרה בכאבי הגב ולהתערבות
29 ניתוחית אינה נכונה כלל ועיקר מאחר ובתאריך 23.1.2007 תועד בבדיקה אותה עבר כי הינו
30 סובל מפריצת דיסקוס בחוליות L4-5 המצריכה התערבות ניתוחית.
31

בית משפט השלום בחיפה

ע"נ 69191-09-16 נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

תיק חיצוני: 204462004

- 1 21. כמו כן, סבור פרופ' ביקלס כי דר' טנצמן אינו מתייחס במסגרת חוות דעתו לאסכולה
2 הרפואית או לספרות מקצועית מתאימה עליה הינו משתית את קביעתו ולפיה בקעי הדיסק
3 מהם סובל המיערער נבעו כתוצאה מהתרחשותן של שתי החבלות אותן עבר המיערער במהלך
4 שירותו המשטרתי בשנים 2000 ו- 2015.
- 5
- 6 22. במיענה לטענות הללו השיב דר' טנצמן בחוות דעת משלימה מטעמו מיום 6.7.2017 הן כי
7 בספרות הרפואית והן בפרקטיקה היומיומית רווחת ביותר הגישה כי אירועים טראומטיים
8 אשר לוו בכאבי גב ובכאבים אשר מקרינים אל עבר הגפה עלולים לגרום לפריצת דיסק
9 חריפה.
- 10
- 11 23. דר' טנצמן אף הפנה את הוועדה אל מספר מחקרים רפואיים ובכלל זאת לספר " THE
12 "SPINE" בעריכת המלומדים רוטמן וסימון מהדורה שיטית בעמ' 891 (נתן פרק "היסטוריה
13 וסימפטומים") בו מצוין כי למרות שחבלה (טראומה) איננה המרכיב היחיד מוביל
14 להארניאציה (לחץ תוך חולייתני) של דיסק, הרי שמספר חולים מתארים אירוע ספציפי
15 אשר גרם לתחילת הסימפטומים של כאבי גב ורגל.
- 16
- 17 24. כמו כן, מפנה המיומחה לספרו של המלומד קמפבל "OPERATIVE ORTHOPAEDICS" בפרק
18 שני מהדורה 12 בעמוד 1935 בפרק "LUMBER DISC DISEASE" הכי מרבית האנשים עם
19 פריצות דיסק מייחסים את כאב הגב והרגל לאירוע טראומטי לאחר שסבלו מבעיה בעמוד
20 השדרה מספר שנים או חודשים לפני האירוע ולכן ניתן להסיק שלא כל החולים עם פריצות
21 דיסק סבלו מאירוע שניתן להוכיחו באמצעות תיעוד רפואי.
- 22
- 23 25. במיענה לכך השיב פרופ' ביקלס בחוות דעת משלימה מיום 31.8.2017 כי דר' טנצמן לא צירף
24 את המאמרים הרלוונטיים לחוות דעתו ואף לא ערך רשימה ביבליוגרפית מסודרת ומשכך
25 לא הוכחה על ידו התזה הנטענת ולפיה השינויים המבניים בעמוד הדרה של המיערער לא
26 נבעו כתוצאה משינויים בעמוד השדרה המותני אלא בשל חבלה.
- 27
- 28 **טענות המיערער :**
- 29
- 30 26. לטענת המיערער, שתי התאונות אשר אירעו לו מהוות אירועים חריגים ומיוחדים במסגרת
31 שירות ארוך שנים ולכן יש להעביר את נטל הראייה לשלילת נטל זה לפתחו של המשיב. עוד

בית משפט השלום בחיפה

ע"נ 69191-09-16 נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

תיק חיצוני: 204462004

- 1 טוען המיערער כי המשיב לא הוכיח שהפגיעות בגב התחתון אינן קשורות לשתי התאונות
2 הללו מאחר ומדובר באירועים חריגים אשר גרמו לפגיעות בגב התחתון.
3
- 4 27. לגרסתו, טרם התרחשות האירועים הוא לא סבל ממחלה ניוונית או מבעיות גב תחתון ואף
5 גויס לשירות עם פרופיל מיקסימאלי. כמו כן, טוען המיערער כי עמדתו העקרונית של המשיב
6 ולפיה אנשים צעירים סובלים מבעיות ניווניות נדחו על ידי מספר ועדות ערר. לטענתו,
7 הגישה המקובלת היא כי שינויים ניווניים שאינם גורמים למגבלה חסרי כל משמעות ולכן
8 באם הכאבים וההגבלות מתחילים לאחר אירוע טראומטי הרי שאין כל משמעות לקיומם.
9
- 10 28. המיערער טוען כי קביעתו של פרופ' ביקלס מבוססת על עמדתו העקרונית ולפיה כל אדם
11 סובל ממחלה ניוונית נסתרת בגבו אשר ברבות הימים תהפוך לגלויה. לטעמו של המיערער,
12 גישה זו מתעלמת באופן מוחלט מנסיבותיו האישיות של המיערער וכן גם מתיעוד רפואי רב
13 אשר מלמד על תקופות היעדרות ממושכות וחוסר יכולת להמשיך ולתפקד לאחר התאונה.
14 משכך, סבור המיערער כי על הועדה לקבוע ששתי התאונות תרמו במשותף לפגיעה בגבו
15 התחתון וכי מתקיים קש"ס של גרימה ביניהן לבין מצבו הבריאותי (פריצות דיסק ומגבלות
16 גב תחתון).
17
- 18 29. בסופו של יום, המיערער עותר בסיכומיו לקבוע כי מתקיים קש"ס של גרימה בין שתי
19 התאונות לבין הפגיעות בגבו או לחילופין לקבוע קש"ס של החמרה.
20
- 21 **טענות המשיב:**
- 22
- 23 30. בניענה לטענות המבקש מציין המשיב כי המיערער לא הוכיח כי מתקיים קש"ס בין כאבי
24 הגב התחתון והניתוח שעבר לבין שני האירועים מהתאריכים 5.8.2000 – 20.2.2015 וכי לא
25 עלה בידו להוכיח כי נותרה לו נכות צמיתה בגין שני האירועים.
26
- 27 31. עוד טוען המשיב כי לאחר שהמיערער התלונן בביה"ח על כאבי גב תחתון כתוצאה מתאונת
28 הדרכים, אשר אירעה ביום 5.8.2000, לא תועדו בתיקו הרפואי תלונות נוספות או טיפולים
29 רפואיים בנוגע לכך עד ליום 17.3.2002 וכי לאחר מכן תועדו תלונות נוספות על כאבי גב
30 תחתון עד לשנת 2007 בתדירות של אחת לשנה וחצי עד שנתיים.
31

בית משפט השלום בחיפה

ע"נ 16-09-69191 נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

תיק חיצוני: 204462004

- 1 32. עוד טוען המשיב כי המערער אינו נותן הסבר המניח את הדעת בכל הנוגע לאפשרות כי
2 מתקיים קש"ס רפואי בין הניתוח משנת 2015 לבין ההמלצה למעבר הניתוח משנת 2007
3 ולכן הצורך בניתוח לא נבע מאירוע החלוקה כי אם ממצב קודם של הגב התחתון, שהחריף
4 עם התקדמות גילו.
5
- 6 33. אי לכך, סבור המערער כי נוכח הפערים שבין מועדי התלונות לבין מועד עריכת הניתוח לא
7 עלה בידו להוכיח קיומו של קש"ס בין מצב הגב התחתון והניתוח שעבר לבין שני האירועים
8 אשר אירעו במהלך השירות – עובדה המלמדת על כך שהמערער סובל ממחלה ניוונית
9 בעמוד השדרה המותני שאינה קשורה לחבלות בגב.
10
- 11 34. המשיב חוזר בסיכומיו על טענתו של המומחה מטעמו ולפיה הסתמכותו של דר' טנצמן
12 בחוות דעתו על ניסיונו המקצועי, דהיינו כי קיומו של אירוע טראומתי עלול לגרום לפריצת
13 דיסק, אינה מגובה די הצורך בספרות רפואית וכי המובאות אליהן מתייחס המומחה בחוות
14 דעתו מתארות מקרים כלליים של אנשים אשר סבלו מפריצות דיסק אשר מקורם באירועים
15 טראומטיים וכל זאת מבלי שהוכחה בפני ביהמ"ש האפשרות כי פריצות דיסק תגרמנה
16 כתוצאה מאירוע טראומטי.
17
- 18 **דיון והכרעה :**
19
- 20 35. לאחר שבחנו את טענות הצדדים אנו סבורים כי יש מקום לבטל את החלטת המשיב ולקבל
21 הזרעור במלואו ולקבוע כי מתקיים קש"ס של החמרה בין שתי התאונות לבין המגבלות
22 הרפואיות מהן סובל המערער.
23
- 24 36. יצוין שאין כל מחלוקת עובדתית בין הצדדים ומשכך לא נשמעו ראיות בתיק ולכן פסה"ד
25 ניתן לאחר שהצדדים הגישו סיכומים בכתב מטעמים (ראה : עמוד 1 לפרוטוקול). לפיכך, גם
26 אם נקבל את עמדת המומחה מטעם המשיב ולפיה המערער סבל ממחלה ניוונית אשר
27 התפרצה באופן טבעי מסיבות שאינן קשורות בשירות הרי שלמקרא החלטתו של המשיב
28 לדחות את תביעת המערער עולה כי המשיב לא נדרש די הצורך לשאלה האם מבחינה
29 רפואית שתי התאונות בהן נפגע המערער הביאו להתפרצות המחלה או להחמרתה.
30
- 31 37. יודגש, כי על פי לשון הפסיקה במקרה עמום שכזה שבו מחלה ניוונית שאינה קשורה
32 בשירות פורצת בעתיד כתוצאה מכך שהשירות האיץ את פריצתה הרי שיש לראות בכך
33 בבחינת מהלך של גרימה ולא החמרה. עם זאת, יש לבחון כל מקרה ומקרה לגופו, הואיל

בית משפט השלום בחיפה

ע"נ 16-09-69191 נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

תיק חיצוני: 204462004

- 1 וייתכנו מקרים בהם יכול ונקבע החמרה בשיעור גבוה באותם מקרים שהיה בסיס אחר
 2 לגרימה (ראה : ע"א (מחוזי ת"א) 3745/06 רמי אוסי נ' משרד הביטחון – קצין התגמולים
 3 מיום 26.7.2009 ; ו"ע (ראשל"צ) 316/04 שבתאי תמם נ' קצין התגמולים מיום 13.3.2008).
 4
 5 38. מן הכלל אל הפרט, אין מחלוקת כי המערער לא סבל מבעיות גב תחתון טרם התרחשות
 6 האירוע התאונתי הראשון משנת 2000 ואף אין מחלוקת על כך שהמערער סובל מבעיות
 7 אורתופדיות בגבו התחתון.
 8
 9 39. כאמור מעלה, שני המומחים חלוקים ביניהם האם פריצת הדיסק בגבו של המערער נבעה
 10 כתוצאה ממחלה ניוונית כדעת פרופ' ביקלס או שמא מהחמרת מצב של תאונת הדרכים משנת
 11 2000. לאחר שבחנו את עמדות המומחים אנו מוצאים לנכון לבכר את עמדתו של דר' טנצמן
 12 ולפיה ניתן להסביר את פער הזמנים שבין מועד התרחשות התאונה בשנת 2000 לבין ממצאי
 13 ה – C.T. משנת 2002 בכך שלאחר התאונה התרחש קרע אנטרי בטבעת הדיסקלית (קרע
 14 במיעטפת הדיסק) אשר עם חלוף הזמן גרם לפריצת דיסק "רכה" ולאחר מכן החמיר מאוד
 15 בשנת 2015 בעקבות האירוע התאונתי השני.
 16
 17 40. זאת ועוד, בעוד שדר' טנצמן מעגן את מסקנתו כי ממצא ה – C.T. משנת 2002 אינו קשור
 18 לרקע ניווני נוכח גילו הצעיר ולאור ממצאי ב - MRI וה – C.T. שאינם מעלים עדות לשינויים
 19 ניווניים, הרי שפרופ' ביקלס מבסס את מסקנתו על סמך השערה ולפיה פער הזמנים שבין
 20 מועד התרחשות התאונות לבין המועדים שבהם נבדק על ידי מומחה בתחום האורתופדיה
 21 בחודשים מרץ 2002 וינואר 2007 מלמד על התפתחות של מחלה ניוונית בעמוד השדרה.
 22
 23 41. כמו כן, אנו סבורים כי טענתו של פרופ' ביקלס ולפיה האסכולה הרפואית הרווחת בקרב
 24 המומחים הרפואיים בתחום שוללת את הקשר שבין פריצת דיסק לבין אירועים טראומטיים
 25 הינה טענה אשר נטענה בעלמא מבלי שיעוגנה וגובתה כפי הנדרש בהפניה לספרות מקצועית
 26 רלוונטית.
 27
 28 42. השערתו של פרופ' ביקלס ולפיה פער הזמנים בין התאונה הראשונה להופעת כאבי הגב,
 29 מנתקת לחלוטין את הקשר הסיבתי, אינה מקובלת עלינו, והוסבר כי אכן ישנו מנגנון אפשרי
 30 של שילוב שבין מצב תחלואתי מתפתח אשר מתגבש בחלוף תקופה ;
 31

בית משפט השלום בחיפה

ע"נ 69191-09-16 נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

תיק חיצוני: 204462004

- 1 43. ודוק, עיון בחוות דעתו של דר' טנצמן מועלה כי המומחה מפנה בצורה ברורה לשמות הספרים
2 ולמספרי העמודים עליהם הינו מבסס את עמדתו ולפיה אירוע טראומתי עלול לגרום לפריצת
3 דיסק ולכן לא הייתה כל מניעה כי פרופ' ביקלס יעיין באותם מאמרים ויתייחס אליהם
4 במסגרת חוות דעתו המשלימה – צעד אשר לא בוצע.
5
- 6 44. פער הזמנים שבין מועד התאונה הראשונה לבין מועד התייעוד הראשון של כאבי הגב התחתון
7 וכן גם פער רב השנים שבין מועד התרחשות פינוח בדיקת ה – C.T. משנת 2007 למועד פינוח
8 בדיקת ה – C.T. משנת 2015 לאחר התאונה השנייה, אין בו כדי לשלול את האפשרות כי
9 קיים קשר סיבתי אפשרי בין שני האירועים לבין התפרצות בעיית הגב התחתון כתוצאה
10 מהחמרה הדרגתית במצבו הרפואי של המערער; ריחוק הזמנים והתפתחות / התקדמות מצב
11 תחלואתי, אינם מתאימים לגרימה, אולם בהחלט לדעתנו, לגבי המצב התחלואתי / ניווני בגב
12 אשר איתר פרופ' ביקלס, ניתן לומר שהחבלה החריפה את אותו מצב.
13
- 14 45. יתרה מכך, אף בהנחה והפגיעה נבעה כתוצאה משינויים ניווניים בעמ"ש המותני אשר
15 החמירו, וזאת כפי שסבור פרופ' ביקלס, של הקשר הסיבתי (בין האם גרימה או החמרה) הרי
16 שלאור לשון הפסיקה שומה היה על פרופ' ביקלס להבהיר באמצעות ניתוח ממצאי בדיקות ה
17 – C.T. וה – MRI מדוע אותם שינויים ניווניים, אשר פטרם לא פורט כלל במסגרת חוה"ד
18 (גיל, גנטיקה וכו'), לא האיצו את התפרצותן של המגבלות בגבו התחתון של המערער, כחלק
19 מהחמרת מצב קיים (גם אם היה א-סימפטומטי).
20
- 21 46. פירוט שכזה, יכול היה אכן לבסס את הטענה של ניתוק מלא ומוחלט של הקשר הסיבתי,
22 אולם משלא הובא, אנו סבורים שהתוצאה הנכונה, בשים לב לקיומו של הסבר תיאורטי-
23 רפואי מחד, וריחוק זמנים עם ממצאים ניווניים באופיים והתפתחות ארוכת שנים ואיטית
24 של מצב תחלואתי, הוא ייחוס קשר סיבתי חלקי בשיעור 50% בין התאונות למצב
25 האורתופדי-רפואי בכל הנוגע לפגימת הגב.
26
- 27 **סוף דבר :**
28
- 29 47. דין הערעור להתקבל. אנו מורים על ביטול החלטה החלטת המשיב מיום 29.8.2016 וקובעים
30 כי מתקיים קש"ס של החמרה בשיעור 50% בין האירועים מהתאריכים 5.8.2000 ו -
31 20.2.2015 לבין המגבלות בגבו התחתון.
32

בית משפט השלום בחיפה

ע"נ 69191-09-16 נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

תיק חיצוני: 204462004

1
2
3
4
5
6
7

48. לאור התוצאה המעורבת, איננו עושים צו להוצאות.

ניתן היום, כ"ה ניסן תשע"ח, 10 אפריל 2018, בהעדר הצדדים.

פרופ' ולטר מרקביץ,
חבר הוועדה

ד"ר אלכס קורת,
חבר הוועדה

אפרים צ'יזיק,
יו"ר הוועדה, שופט

8
9
10
11
12

תקנים מגוררות